

**İŞ KAZALARININ ÖNLENMESİNE
(GEMİADAMLARI)İLİŞKİN 134 SAYILI SÖZLEŞMENİN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

(Resmî Gazete ile yayımı:22.7.2003 Sayı:25176)

Kanun No
4935

Kabul Tarihi
15.7.2003

MADDE 1. - Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı'nın 1970 yılında Cenevre'de yapılan 55 inci oturumunda kabul edilen "İş Kazalarının Önlenmesine (Gemiadamları) İlişkin 134 Sayılı Sözleşme"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür

**İŞ KAZALARININ ÖNLENMESİNE (GEMİADAMLARI) İLİŞKİN
134 SAYILI SÖZLEŞME**

Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı,

Uluslararası Çalışma Burosuna Yönetim Kurulunun daveti üzerine, 14 Ekim 1970 tarihinde Cenevre'de yaptığı ellibeşinci oturumunda,

İş Teftişi (Gemi Adamları) Hakkında 1926 tarihli Tavsiye Kararı, İş Kazalarının Önlenmesi Hakkında 1929 tarihli Tavsiye Kararı, Liman İşçilerinin Kazalara Karşı Korunması (Revize) Hakkında 1932 tarihli Sözleşme, Gemi Adamlarının Tıbbî Muayenesi Hakkında 1946 tarihli Sözleşme ve Makinelere Karşı Korunma Hakkında 1963 tarihli Sözleşme ve Tavsiye Kararı hükümleri başta olmak üzere, gemide ve limanda çalışmaya uygulanan ve gemi adamlarının iş kazalarından korunması ile ilgili olan mevcut Uluslararası Çalışma Sözleşmeleri ve Tavsiye Kararlarının hükümlerini kaydederek,

Gemide çalışanların güvenliğini sağlamak amacıyla gemide bir dizi güvenlik önlemlerinin alınmasını öngören, Denizde İnsan Hayatının Korunmasına İlişkin 1960 tarihli Sözleşme ve 1966 yılında revize edilmiş olan Uluslararası Su Batım Çılgısı Hakkındaki Sözleşmeye ek Tuzukların hükümlerini kaydederek,

Oturum gündeminin beşinci maddesinde yer alan, denizdeki ve limandaki gemilerde kazaların önlenmesine ilişkin çeşitli önerilerin kabulüne karar vererek,

Bu önerilerin bir uluslararası sözleşme şekline alması gerektiğine hükmederek,

Gemilerde kazaların önlenmesi alanındaki faaliyetlerin başarısı için Uluslararası Çalışma Örgütü ile Hükümetlerarası Deniz Taşımacılığı Danışma Örgütü arasındaki yakın işbirliğin korunmasının önemini kaydederek

Aşağıdaki standartların Hükümetlerarası Deniz Taşımacılığı Danışma Örgütünün işbirliği ile hazırlandığını ve bu normların uygulanması konusunda bu Örgüt ile işbirliği yapmaya devam edilmesinin önerildiğini kaydederek,

İş Kazalarının Onlenmesi (Gemiadamları) Sözleşmesi, 1970 olarak adlandırılacak aşağıdaki Sözleşmeyi Bındokuzyüzyetmiş yılı Ekim ayının bu otuzuncu gününde kabul etmiştir

Madde 1

1 Bu Sözleşme bakımından “gemi adamı” deyımı, savaş gemısı hariç, Sözleşmenin yururlukte olduğu bır ülkede kayıtlı olan ve devamlı deniz taşımacılığına ayrılmış bır gemide, herhangi bır unvanla çalıştırılan herkesı kapsar

2 Bu Sözleşmenin amaçları bakımından bazı kışı gruplarının gemiadamı olarak kabul edilip edilmemeleri konusunda bır tereddüt oluşması halinde, her ülkede, ilgili armator ve gemi adamları kuruluşlarıyla görüşüldükten sonra yetkili makam tarafından buna karar verilir

3 Bu Sözleşme bakımından “İş kazası” deyımı, gemi adamlarının işle ilgili olarak ya da iş sırasında maruz kaldıkları kazaları kapsar

Madde 2

1 Yetkili makam her deniz ülkesinde, iş kazalarının uygun şekilde rapor edilebilmesi, araştırılabilmesi ve bu kazalar hakkında kapsamlı istatistikler tutulması ve incelenebilmesi için gerekli tedbirleri alır

2 Tüm iş kazaları bildirilir ve istatistikler olümcül kazalar veya geminin zarar görüdüğü kazalarla sınırlı kalmaz

3 İstatistikler iş kazalarının sayısını, niteliğini, nedenlerini ve sonuçlarını kapsayacak ve kazanın geminin hangi bölümünde, orneğin guverte, makine dairesi veya yemek yeme yeri ve nerede meydana geldiğini orneğin denizde veya limanda belirtir

4 Yetkili makam, olümlü veya ciddi yaralanma ile sonuçlanan iş kazaları ile ulusal yasalar ve yönetmeliklerde belirtilen diğer tüm kazaların nedenleri ve koşulları hakkında araştırma yapar

Madde 3

Denizcilikteki istihdama özgü risklerden kaynaklanan kazaların onlenmesi için sağlam bır temel oluşturmak amacıyla, bu tür kazaların genel seyri ve istatistiklerin ortaya koyduğu tehlikeler hakkında araştırmalar yapılır

Madde 4

1 İş kazalarının onlenmesine ilişkin kurallar yasalarda veya yönetmeliklerde, uygulama talimatlarında ya da başka uygun belgelerde konur

2 Bu hükümler, gemi adamlarının çalışmasına uygulanabilecek olan işte kazaların onlenmesi ve sağlığın korunması ile ilgili tüm genel kurallara atıfta bulunur ve denizcilik işlerine ozgu kazaların onlenmesi için alınacak onlemleri belirler

3 Bu hükümler özellikle aşağıdaki konulara ilişkin olur

- a) Genel ve temel hükümler,
- b) Gemilerin yapısal özellikleri,
- c) Makineler,
- d) Güvertede veya altında alınacak özel onlemler,
- e) Yükleme ve boşaltma teçhizatı,
- f) Yangınların onlenmesi ve söndürülmesi,
- g) Çapalar, zincirler ve kablolar,
- h) Tehlikeli yukler ve safra,
- ı) Denizcilerin şahsı koruyucu donanımı

Madde 5

1 4 Maddede belirtilen kazaların onlenmesine ilişkin hükümler, armatorlerin, gemiadamlarının ve bu hükümlere uymak zorunda bulunan diğer ilgili kişilerin yükümluluklerini açıkça belirler

2 Genel olarak, armatorlerin kazalardan koruyucu malzeme veya diğer onleyici donanım sağlama yükümlulukleri ile gemiadamlarının bu malzeme ve donanımları kullanma ve kendileriyle ilgili koruyucu tedbirlere uymalarını ongoren hükümlerle birlikte konulur

Madde 6

1 4 Maddede belirtilen hükümlerin, yeterli teftiş ya da yöntemlerle uygulanmasını sağlamak üzere uygun tedbirler alınır

2 4 Maddede ongorulen hükümlere uyulmasını sağlamak üzere gerekli tedbirler alınır

3 Denetim ve uygulamalardan sorumlu makamların denizcilikle ilgili işlere ve uygulamalara aşına olmalarını sağlayacak gerekli tüm onlemler alınır

4 Uygulanmayı kolaylaştırmak amacıyla, ilgili hükümlerin metni ya da özeti, orneğin gemide belirgin bir yere asılmak suretiyle gemicilerin dikkatine sunulur

Madde 7

Kazaların onlenmesi amacıyla, gemi mürettebatı arasından kaptan başkanlığında bir ya da birden çok uygun kişi ya da gemi personeli ve sorumlular arasından belirlenmiş uygun bir komitenin atanması sağlanır

Madde 8

1. İş kazalarının önlenmesi programları yetkili makam tarafından, armatör ve gemiadamları örgütleriyle işbirliği halinde hazırlanır.

2. Bu programların uygulanması, yetkili makamın, armatörlerin ve gemiadamlarının ya da bunların temsilcilerinin aktif olarak katılacakları şekilde organize edilir.

3. Özellikle, hem armatörlerin hem de gemiadamları örgütlerinin temsil edileceği millî veya kaza önleme komiteleri veya özel çalışma grupları oluşturulur.

Madde 9

1. Yetkili makam, her sınıf ve derecedeki gemiadamı için meslekî eğitim kurumlarının ders programlarına meslekî görevler, kazaların önlenmesi ve iş’de sağlığın korunmasına ilişkin önlemlerle ilgili eğitimin dahil edilmesini teşvik eder ve millî koşullar elveriyorsa sağlar.

2. Ayrıca, gemiadamlarının dikkatini, örneğin uygun talimatları içeren resmî duyurularla belirli bazı tehlikelere çekmek için uygun ve uygulanabilir tüm tedbirler alınır.

Madde 10

Üyeler, uygun olması halinde diğer hükümetlerarası ve uluslararası kuruluşların yardımıyla, iş kazalarının önlenmesi için tüm diğer düzenlemeleri mümkün olduğu ölçüde bir örnek hale getirmek amacıyla işbirliği yapmaya gayret sarfeder.

Madde 11

Bu Sözleşme’nin kesin onama belgeleri Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne gönderilir ve onun tarafından tescil edilir.

Madde 12

1. Bu Sözleşme, sadece onay belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilen Uluslararası Çalışma Örgütü üyesi ülkeler için bağlayıcıdır.

2. Bu Sözleşme, iki üyenin onay belgeleri Genel Müdür tarafından tescil tarihinden on iki ay sonra yürürlüğe girer.

3. Bu sözleşme, daha sonra, onu onaylayan her üye için, onay belgesinin tescil edildiği tarihten on iki ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 13

1. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir süre sonunda Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne göndereceği ve Genel Müdürlüğün tescil edeceği bir belge ile feshedebilecektir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra hüküm ifade edecektir.

2. Bu Sözleşmeyi onamış olup da, onu bundan evvelki fıkrada sözü edilen on yıllık sürenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu maddede öngörülmediği şekilde feshetmeyen

her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olur ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık süre bitiminde, bu maddede öngörülen şartlar içinde feshedebilir.

Madde 14

1. Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Örgüt üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama ve fesihlerin kaydedildiğini Uluslararası Çalışma Örgütünün bütün üyelerine duyurur.

2. Genel Müdür, kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onama belgesinin kaydedildiğini örgüt üyelerine duyururken bu sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında örgüt üyelerinin dikkatini çeker.

Madde 15

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıdaki maddeler gereğince kaydetmiş olduğu bütün onama ve fesihlere ilişkin tüm bilgileri, Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 102 nci maddesi uyarınca kaydedilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştırır.

Madde 16

Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren, her 10 yıllık devrenin sonunda, Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, bu sözleşmenin uygulanması hakkındaki bir raporu Genel Konferansa sunar ve konferansın gündemine sözleşmenin tamamen veya kısmen tadili konusunun konulup konulmaması hususunu inceler.

Madde 17

1. Konferansın, bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen tadil eden yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve bu yeni Sözleşme aksini öngörmediği takdirde;

a) Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması durumu, yukarıdaki 13 üncü madde dikkate alınmaksızın ve tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartıyla, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini gerektirir.

b) Tadil edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, bu Sözleşme üyelerin onamasına artık açık bulundurulamaz.

2. İş bu Sözleşme, Sözleşmeyi onaylayan fakat tadil edici sözleşmeyi onaylamayan üyeler için, mevcut şekil ve kapsamı ile yürürlükte kalacaktır.

Madde 18

Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi de eşit derecede geçerlidir.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
3	27	551
18	94	42
22	106	79:80,280:303

I- Gerekçeli 169 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 106 ncı Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/502